

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia czwartek, 25 lipca 2024 r.

Poz. 3591

UCHWAŁA NR 0102-331/24

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 15 lipca 2024 r.

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr VI/34/2024 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 9 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Dobre Miasto na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.)

uchwała co następuje:

stwierdza się nieważność § 9 uchwały Nr VI/34/2024 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 9 lipca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Dobre Miasto na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

Uzasadnienie

W dniu 9 lipca 2024 r. Rada Miejska w Dobrym Mieście podjęła uchwałę Nr VI/34/2024 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Dobre Miasto na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

W dniu 9 lipca 2024 r. przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem. Pismem z dnia 9 lipca 2024 r. zawiadomiono Gminę Dobre Miasto, iż uchwała będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej: Kolegium Izby) w dniu 15 lipca 2024 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Dobre Miasto nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W § 9 badanej uchwały Rada Miejska w Dobrym Mieście zapisała "Traci moc uchwała Nr IV/16/2024 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej

z budżetu Gminy Dobre Miasto na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków."

Kolegium Izby zauważa, iż na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 3 lipca 2024 r. badana była uchwała Nr IV/16/2024 Rady Miejskiej w Dobrym Mieście z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Dobre Miasto na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków i Kolegium Izby stwierdziło nieważność ww. uchwały.

Kolegium Izby uważa, że utrata mocy obowiązującej uchwały jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca np. z jego uchylenia, oznacza wyeliminowanie tego aktu z obrotu prawnego ze skutkiem na przyszłość (ex nunc). Natomiast Kolegium Izby w postępowaniu nadzorczym dotyczącym stwierdzenia nieważności aktu prawa miejscowego władne jest stwierdzić nieważność tego aktu, lub jego części co powoduje, że od samego początku (ex tunc) akt ten nie był zdolny do wywołania skutku prawnego. W pierwszym z podanych przypadków przepisy uchwały od daty jej podjęcia do daty utraty przez nią mocy obowiązującej traktowane być muszą jako istniejące i wiążące, a więc mogą być stosowane do sytuacji poprzedzających ich wyeliminowanie z obrotu prawnego i oddziaływać na sytuację prawną podmiotów, które zobowiązane były do ich przestrzegania. Natomiast stwierdzenie nieważności uchwały lub jej części przez Kolegium Izby przesądza o jej wadliwości od chwili podjęcia - wówczas uchwałę taką należy traktować tak, jakby nigdy nie została podjęta. Powyższy pogląd jest powszechnie uznawany w sądownictwie administracyjnym oraz doktrynie.

Wobec powyższego brak jest podstaw prawnych do stanowienia przez Gminę Dobre Miasto § 9 o utracie mocy uchwały, której wcześniej Kolegium Izby stwierdziło nieważność.

Analiza przepisów art. 171 Konstytucji RP, art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, art. 90 ust. 2, art. 91 ust. 1 i ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, prowadzi do wniosku, że istnieją dwa rodzaje wad uchwał w postaci "nieistotnego naruszenia prawa" oraz "sprzeczności z prawem", która obejmuje, naruszenia prawa o charakterze istotnym. Przy czym, za nieistotne naruszenia prawa uznaje się naruszenia drobne, nie dotyczące istoty zagadnienia, a zatem będą to takie naruszenia prawa, jak błąd lub nieścisłość prawna niemająca wpływu na materialną treść uchwały. Natomiast do kategorii istotnych naruszeń należy zaliczyć naruszenia znaczące, wpływające na treść uchwały, dotyczące meritum sprawy, jak np. naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, przepisów podstawy prawnej podejmowanych uchwał, przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą Naczelnego Sądu Administracyjnego przyjmując należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

Zastępca Prezesa

Janusz Facon